

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: J.M., zastoupeného: JUDr. Václav Nohovec, advokát, T.G.Masaryka 25, Plzeň,
 proti **žalovanému: Krajský úřad Plzeňského kraje, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, v řízení**
 o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18.5.2015 č.j. DSH/3343/15

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Tachov, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 8.1.2015 č.j. 5859/2014-ODSH/TC-18, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků podle § 125c odst. 1 písm. f) bod sedmý zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, pro porušení § 17 odst. 5 písm. c) téhož zákona, a dále přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., pro porušení § 17 odst. 1 téhož zákona, za což mu byla uložena pokuta 5.000,-Kč a zákaz řízení všech motorových vozidel na 6 měsíců a náhrada nákladů řízení 1.000,-Kč.

Žalobce v **žalobě** tvrdil, že správní orgán I. stupně vycházel prakticky z výpovědi řidičky H., kterou vyhodnotil jako věrohodnou a technicky přijatelnou, ač neuvedl proč. Správní orgán podle žalobce také nepřihlédl k osobě obviněného jako řidiče a k okolnosti, že hned na místě žalobce řidiče vytýkal, že měla zapnutý levý ukazatel směru jízdy a odbočila nečekaně vpravo. Žalobce nesouhlasil s tím, že žalovaný skutečnost, že řidička H. měla dávat

světelné znamení doleva a odbočila doprava, považuje za bezvýznamnou, přestože se před odbočovacím manévrem i řidička dívala vlevo, což žalobce utvrdilo o jejím úmyslu odbočit na levou stranu. Podle žalobce je neseriózní argumentace žalovaného, že nelze akceptovat, že ukazatel změny směru jízdy na vozidle je nadřazen jakýmkoli dalším skutečností a že je v případě rozporu s jinou skutečností jediným spolehlivým signálem pro ostatní účastníky silničního provozu. Žalobce jasně uvedl, že v daném okamžiku u něho nevznikly pochybnosti o zamýšleném směru jízdy řidičky H. Podle žalobce je zásadním problémem zjistit dominantní příčinu dopravní nehody. Řidička sice jela v pruhu pro přímý směr a odbočení vpravo, ale zapnula levý ukazatel změny směru jízdy a tímto směrem se i podívala. To žalobce utvrdilo v přesvědčení, že vlevo skutečně odbočí, proto ji předjížděl (či možná objížděl, neboť řidička s vozidlem prakticky již stála) vpravo, a v tom okamžiku se řidička rozjela doprava. Podle žalobce je spornou primární příčina dopravní nehody. Žalobce se domnívá, že i když přiznává jízdu v pravém pomocném pruhu, že rozhodující bylo chování řidičky H., které dle správních orgánů nemělo na vznik dopravní nehody prakticky žádný význam, a vše zavinil žalobce. Žalobce znovu připomenul, že díky chování řidičky H. u něho důvodné pochybnosti nevznikly. Dále žalobce namítal, že se jedná o zcela ukázněného a netrestaného řidiče, který najezdil měsíčně v rozhodném období dopravní nehody 5 000–7 000 km měsíčně. V současné době najíždí 2 000–5 000 km měsíčně, kdy se živí jako OSVČ nákupem a zprostředkováním nákupu dřeva, díky čemuž musí cestovat prakticky po celém území ČR. Žalobce měl za to, že by musel být šilencem, aby v okamžiku, kdy údajně řidička odbočovala vpravo i se zapnutým světelným ukazatelem tímto směrem, by se ji snažil předjet. Takovou důležitou okolností jako je hodnocení osobnosti a profilu žalobce jako řidiče, žalovaný přešel s tím, že žalobce svou údajnou řidičskou zkušenost a kázeň dostatečně nedoložil. Žalobce měl za to, že veškeré úlohy správního orgánu vyzněly zcela v jeho neprospěch a že nebyla ctěna zásada presumpce neviny a z ní vyplývající pravidlo *in dubio pro reo*, tedy že obviněnému musí být vina prokázána.

Žalovaný ve **vyjádření k žalobě** navrhl zamítnutí žaloby s tím, že provést předjíždění mohl žalobce jen tehdy, pokud byl zcela zřejmý směr jízdy řidičky H. I pokud by měla spuštěný ukazatel změny směru jízdy vlevo, což popírá, a případně se i tímto směrem podívala, pak budoucí směr jízdy nemohl být zřejmý, neboť žalobcem tvrzenému směru jízdy řidičky neodpovídal jízdní pruh, v němž se vozidlo pohybovalo. Z toho je zřejmé, že žalobce manévr předjíždění zprava neměl vůbec zahajovat. V dané věci nebylo možné tvrzení žalobce ohledně údajného ukazatele změny směru jízdy vlevo u řidičky H. vyloučit, tedy bylo ve prospěch žalobce přihlédnuto k tomuto jeho tvrzení, přesto byl přijat závěr, že i pokud by toto tvrzení žalobce odráželo skutečný přechodový děj, na zavinění dopravní nehody by to nemohlo mít vliv. Podle žalovaného nelze mít o spáchání přestupků ze strany žalobce a též o výhradním zavinění dopravní nehody žádných pochybností. V takovém případě nebylo na místě uplatnit zásadu *in dubio pro reo*, neboť nebyly zjištěny pochybnosti, které měly být zohledněny ve prospěch žalobce. K námitkám ohledně jeho řidičských zkušeností žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí s tím, že i pokud by i bez podkladů k tvrzení žalobce bylo přihlíženo, tak za situace, kdy byly uloženy sankce na samé spodní zákonné hranici, nemohlo by to mít vliv na výši uložených sankcí, navíc řidičské schopnosti žalobce správní orgány nezpochybňovaly.

V **replíce** žalovaný navrhl provést důkaz listinami, a to kopií technického průkazu vozidla Subaru, které řídil v době střetu, protokolem o technické prohlídce tohoto vozidla ze dne 17.12.2013 a snímkem tachometru uvedeného vozidla z července 2015, dokládajícími, že žalobce s tímto vozidlem najel zhruba za 1,5 roku vzdálenost 98 000 km.

Součástí **správního spisu** je Protokol PČR o události v silničním provozu ze dne 3.7.2014, podle kterého v tento den v 7:30 hodin řídila řidička H. motorové vozidlo tovární značky Fiat Punto RZ ... na silnici č. I/21 ve směru jízdy z Boru na Bezděkov a na křižovatce se silnicí II č. 199 hodlala odbočit vpravo na vedlejší komunikaci do obce Nová Hospoda. Během odbočování doprava její vozidlo začal předjíždět z pravé strany žalobce se svým vozidlem tovární značky Subaru RZ ..., který jel po silnici I. třídy č. 21 od Boru na Bezděkov. V prostoru křižovatky došlo ke střetu vozidel mezi pravou přední částí vozidla Fiat a levou částí vozidla Subaru. K tomu je přiložena fotodokumentace vyznačující odbočovací pruh doleva i s vodorovnými značkami na silnici a pruh rovně a doprava. Podle protokolu bylo vozidlo žalobkyně v původním postavení po nehodě a je i zaznamenáno na fotodokumentaci v prostoru křižovatky při odbočování vpravo, tedy napravo od pruhu označeného rovně a doprava. V dokumentaci je viditelné i poškození obou vozidel. Žalobce podával telefonicky vysvětlení policii, jednalo se o úřední záznam o podaném vysvětlení ze dne 23.7.2014, kde uváděl, že přijížděl ke křižovatce za vozidlem Fiat rychlostí cca 80 km/h, vozidlo před ním jelo v průběžném pruhu, před křižovatkou dala řidička znamení o změně směru jízdy vlevo. Proto vozidlo začal předjíždět zprava. Když byl zpětným zrcátkem na úrovni zadních kol Fiatu, začalo se vozidlo k němu přibližovat. Rovněž podávala vysvětlení telefonicky řidička D.H., a to dne 3.7.2014 a uváděla, že byla řidičkou vozidla Fiat, na křižovatce na Nové Hospodě chtěla odbočit vpravo a jela v pruhu určeném pro jízdu rovně a zároveň doprava vyznačeném vodorovnými šipkami. Dala znamení o změně směru jízdy vpravo, a když začala odbočovat, po pravé straně se najednou objevilo vozidlo, které ji zprava předjíždělo, následkem byl střet.

Výpis z evidenční karty řidiče ohledně žalobce ze dne 5.8.2014 ukazuje stav bodového hodnocení 0 bodů a jediný přestupek z roku 2010. Při jednání dne 16.10.2014 žalobce uváděl, že svoji výpověď učiněnou telefonicky policii dále upřesňuje a doplňuje. Těsně před nehodou dojížděl menší vozidlo před křižovatkou, které se pohybovalo v průběžném pruhu, tedy kde se odbočuje doprava nebo jede rovně. Řidička dávala světelné znamení vlevo. Když vozidlo dojížděl, značně zpomalilo, takže nemůže říct, zda jelo pomalu nebo zastavilo, ale žalobce si všiml, že řidič se dívá vlevo. Okamžik se divil, proč při odbočování jede v průběžném pruhu, ale pohled vlevo ho utvrdil, že chce odbočit vlevo, i když je nesprávně zařazen v průběžném pruhu. V tomto momentě již neměl žádné pochybnosti, kam chce jet, proto začal vozidlo objíždět či předjíždět zprava. Když byl přední částí v jeho zadní části, vozidlo Fiat náhle zrychlilo a na rozdíl od ukazatele směru odbočilo vpravo. Střetu již pak nedokázal zabránit. Po střetu se bavil s řidičkou o tom, co se stalo, ptal se jí, proč blikala vlevo, a ona tvrdila, že blikala vpravo. Proto se rozhodli zavolat policii. Žalobce připomněl, že jako řidič se chová zcela ukázněně, ačkoliv naježdí 50–60 000 km ročně, přesto má v evidenci přestupků jediný záznam za opomenutí rozsvícených světel. Za primární příčinu dopravní nehody označil žalobce jednání řidičky vozidla Fiat, i když je mu oprávněně vytýkáno, že předjíždění použil i v prostoru vozovky za vyznačeným bočním pruhem. Domníval se, že tato skutečnost nebyla

příčinou dopravní nehody a není ani v příčinné souvislosti s následkem. Paní blikala vlevo a pak náhle odbočila doprava.

Svědčyně H. 12.11.2014 uváděla, že jela od kruhového objezdu na Nové Hospodě na křižovatku Stříbro-Planá-Tachov, a to v pruhu, který je doprava a rovně. Na křižovatce chtěla odbočit doprava na Stříbro. Dala blinkr doprava, trochu zpomalila, a když byla v zatáčce, při odbočování do ní naboural žalobce. Vozidlo žalobce viděla za sebou, zdálo se jí, že je v bezpečné vzdálenosti a najednou bylo vedle ní. Jestli žalobce usuzoval podle toho, kam otočila hlavu, je to nesmysl, protože má navíc vzadu opěrky, takže nemohl vidět, kam se kouká, blinkr měla vyhozený doprava. Rozhodně před křižovatkou nezastavila, ale plynule odbočovala. Žalobce hned na místě sdělil, že měla blinkr doleva a ona mu oponovala, že byl doprava a že byla v průběžném pruhu.

Správní orgán prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že z protokolu o události v silničním provozu z pořízené dokumentace a náčrtku vyplývá, že řidička H. jela v průběžném jízdním pruhu, který je určen pro jízdu rovně a doprava. Žalobce předjížděl vozidlo řidičky zprava mimo vyznačené jízdní pruhy na komunikaci. Ke střetu obou vozidel došlo v prostoru křižovatky. Správní orgán uvádí, že nelze prokázat, zda žalobkyně dávala svícený znamení vlevo. Ale je nezpochybnitelné, že jela v průběžném pruhu, kde je i možnost odbočení vpravo. To, že se dívala vlevo, neznamená, že tam chtěla i odbočit. Žádný zákon nestanoví, kam se má řidič při odbočování dívat. Řidička si takto mohla pouze zkontrolovat situaci v místě před odbočením. Je také pravda, že i přes opěrku hlavy nemusí být vidět pohyb hlavy řidiče. Podle směru pohledu řidiče nelze mít bez pochybností, kam chce řidič jet. Řidič se může dívat kamkoli a vlastně je povinen sledovat situaci v silničním provozu. Žalobce tedy měl vyčkat, až nebude opravdu žádných pochybností o směru jízdy před ním jedoucí řidičky. Správní orgán nezpochybňuje řidičské schopnosti žalobce, ale konkrétní situaci podle správního orgánu žalobce vyhodnotil nesprávně a začal zprava předjíždět před sebou jedoucí vozidlo, jehož řidička hodlala odbočit vpravo. Řidička uváděla, že měla zapnutý pravý ukazatel směru jízdy. I kdyby správní orgán připustil, že měla zapnutý levý ukazatel, nelze mít za nezpochybnitelný očekávaný směr jízdy vozidla vlevo. Může např. dojít k závadě na elektroinstalaci. Žalobce měl hlavně vycházet ze směru jízdy vozidla Fiat v průběžném jízdním pruhu vyznačeném na komunikaci, kdy bylo zřejmé, že vozidlo pojedje buď rovně, nebo bude odbočovat vpravo. Rovněž nelze posuzovat další směr jízdy podle směru pohledu řidiče. Žalobce vyhodnotil situaci pouze podle levého ukazatele směru a podle směru pohledu řidičky. Jízdu v přímém jízdním pruhu vyznačeném na komunikaci neakceptoval, a proto situaci vyhodnotil nesprávně. Výpověď řidičky H. správní orgán vyhodnotil jako věrohodnou. Je technicky přijatelná a shoduje se plně s předloženým spisovým materiálem. Pokud jde o hodnocení výše uložené sankce a přitěžující a polehčující okolnosti, správní orgán uvedl, že ve prospěch žalobce byla hodnocena skutečnost, že se za poslední 4 roky nedopustil přestupku v silniční dopravě. Na základě všech hodnocených skutečností pak byla uložena peněžitá sankce 5.000,-Kč a sankce zákazu činnosti 6 měsíců, tedy na spodní hranici zákonem stanoveného rozpětí.

Žalovaný v žalobou **napadeném rozhodnutí** uváděl, že příčinou dopravní nehody byla skutečnost, že od žalobce bez ohledu na zařazení řidičky H., dříve H., ve směru jízdy rovně či vpravo, kdy byl na křižovatce samostatný odbočovací pruh doleva s ohledem na svoje podezření, že řidička měla spuštěný ukazatel změny směru jízdy vlevo, nabyl dojmu, že

bude odbočovat vlevo, byť jejím směrem jízdy si nemohl být zcela jist, neboť vozidlo řidičky H., dříve H., bylo zařazeno v pruhu pro jiný směr jízdy. Tím žalobce zavinil střet vozidel, když předjížděl vozidlo žalobkyně zprava. Nelze prokázat podle žalovaného, jaký ukazatel změny směru jízdy měla řidička, avšak žalobce si i případně spuštěného ukazatele změny směru jízdy vlevo a za současného pohledu svědkyně vlevo nemohl být zcela jist budoucím směrem její jízdy, řidička H. jela zařazená v pruhu pro přímý směr jízdy či pro odbočení vpravo. Tedy nebyl žalobce oprávněn zahájit předjíždění jejího vozidla zprava. Směr jízdy vozidla řidičky nemohl být zcela zřejmý a nepochybný. Za této situace měl žalobce považovat směr jízdy před ním jedoucího vozidla za pochybný, měl vyčkat skutečného manévru odbočení vozidla a teprve na tento adekvátně reagovat. Účastníci provozu na pozemních komunikacích se řídí a reagují na spuštění ukazatele změn směru jízdy na jiných vozidlech, avšak tyto vypovídají o směru jízdy spolehlivě jen v těch případech, kdy zároveň je vozidlo zařazeno v odpovídajícím pruhu pro směr jízdy, či pruhy pro směr jízdy nejsou vyznačeny. Pokud dojde k rozporu mezi směrem, pro který je ukazatel změny směru jízdy spuštěn, a jízdním pruhem pro směr jízdy, je na místě s ohledem na pochybnost o budoucím směru jízdy takového vozidla dbát zvýšené opatrnosti a vyčkat skutečného směru jízdy takového vozidla. K zabránění vzniku dopravní nehody by podle žalovaného postačovalo, aby žalobce řádně vyhodnotil případný rozpor mezi směrem jízdy vykazovaným ukazatelem změny směru jízdy a jízdním pruhem, ve kterém se vozidlo řidičky pohybovalo, a aby na základě toho nezačal předjíždění. Ze spisové dokumentace podle žalovaného nevyplývá, že by žalobce naježdil mnoho tisíc km, a měl přesto jen jeden záznam v přestupcích. Pokud žalobce chtěl, aby bylo v jeho prospěch přihlédnuto k tomu, že je velmi aktivním řidičem, toto tvrzení měl relevantně doložit, např. pracovní pozicí a náplní práce či vyjádřením zaměstnavatele. Správní orgán I. stupně řidičské schopnosti žalobce nezpochybňoval, i pokud by správní orgán I. stupně toto posoudil ve prospěch žalobce, nemohl by uložit sankce v nižší výměře, neboť byly uloženy podle § 125c odst. 4 písm. d) a odst. 5 zákona č. 361/2000 Sb. na samé spodní hranici výměry těchto sankcí. Ve prospěch žalobce bylo zohledněno, že se v posledních 4 letech nedopustil přestupku, přičemž tato skutečnost zcela jistě přispěla podle žalovaného k uložení sankcí v nejnižší možné výměře.

Žaloba není důvodná.

Podle **§ 17 odst. 1 věty druhé zákona o silničním provozu** se předjíždí vpravo vozidlo, které mění směr jízdy vlevo a není-li již pochybnosti o dalším směru jízdy. Podle **ust. § 17 odst. 5 písm. c) zákona o silničním provozu** řidič nesmí předjíždět, jestliže by ohrozil jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích.

Pokud jde o otázku příčiny dopravní nehody a její souvislosti s protiprávním jednáním žalobce, soud především připomíná, že odpovědnost za přestupek je vždy posuzována individuálně. Tudíž v daném správním řízení bylo posuzováno pouze porušení pravidel silničního provozu ze strany žalobce a souvislost mezi jeho jednáním a dopravní nehodou jakožto následkem. Ve správním řízení tak bylo prokazováno, zda protiprávní jednání žalobce způsobilo dopravní nehodu. Není tedy vyloučena možná spoluúčast na vzniku dopravní nehody ze strany druhého účastníka dopravní nehody, nicméně toto nebylo předmětem řízení, kde osobou obviněnou z přestupku byl žalobce.

V uvedeném smyslu je nutno nahlížet zejména na otázku, jestli řidička H. měla zapnutý správný či nesprávný ukazatel směru jízdy. Soud se ztotožnil s žalovaným v závěru, že o této skutečnosti nelze učinit jednoznačný závěr při rozporných výpovědích, a proto je nutné postupovat v souladu se zásadou *in dubio pro reo* (v pochybnostech ve prospěch obviněného), tedy v daném řízení z varianty uváděné žalobcem.

Nicméně i v případě, že by řidička H. dávala světelné znamení doleva, existuje nepochybně přímá příčinná souvislost mezi porušenými povinnostmi ze strany žalobce a následkem, tedy dopravní nehodou. Žalobce byl uznán vinným ze spáchání dvou přestupků, které měly spočívat v porušení § 17 odst. 1 zákona o silničním provozu a § 17 odst. 5 písm. c) téhož zákona.

Z cit. ust. § 17 odst. 1 zákona o silničním provozu vyplývá, že se předjíždí vpravo vozidlo, které mění směr jízdy vlevo, a současně musí být splněna podmínka, že *nejdou již pochybnosti o dalším směru jeho jízdy*. Tato podmínka v dané věci jednoznačně naplněna nebyla, neboť žalobce zcela bez pochybností nemohl být, když viděl vozidlo řidičky H. zařazené v pruhu směřujícím pouze rovně či doprava, protože s tímto nebyl v souladu eventuelní ukazatel směru doleva. Za takové situace nelze dovodit, že žalobce neměl žádné pochybnosti o směru jízdy před ním jedoucím vozidlem.

Za druhé bylo žalobci přičteno porušení § 17 odst. 5 písm. c) zákona o silničním provozu, kde se uvádí, že řidič nesmí předjíždět, jestliže by ohrozil jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích. Posouzení věci správními orgány považuje soud i v tomto případě za správné, neboť žalobce nepochybně druhou účastnici silničního provozu nejen ohrozil, nýbrž přímo v důsledku střetu způsobil škodu na jejím vozidle.

Na základě uvedených úvah byla individuální odpovědnost žalobce za přestupek dle názoru soudu prokázána, byť nelze zcela souhlasit s dílčí argumentací žalovaného, že bylo jednoznačné a nepochybnitelné, že pouze protiprávní jednání žalobce způsobilo dopravní nehodu. Jak již soud výše vyložil, spoluúčast druhé řidičky nelze vyloučit, nicméně nebyla předmětem tohoto řízení, a rovněž s ohledem na individuální odpovědnost za přestupek by nemohla vyvinut žalobce.

Námítky žalobce směřovaly také proti uložené sankci, tedy proti hodnocení osoby obviněného, a k prokázání, že je řidičem, který naježdí 50–60 000 km ročně. V řízení před soudem bylo prokázáno předloženými důkazy, že s předmětným vozidlem přibližně uváděné množství km bylo najeto. Nicméně v daném řízení toto nemohlo mít zásadnějšího vlivu na uloženou sankci, protože soud, i když má určité moderační právo, toto moderační právo má omezené zákonnými výměrami sankcí stejně tak, jak platí pro správní orgán. Jestliže tedy byla uložena peněžitá sankce i zákaz řízení na samé hranici spodní zákonné sazby, soud již toto nemůže dále snižovat a nemůže samozřejmě ani upustit od potrestání, neboť tomuto výslovně brání ust. § 125c odst. 8 zákona č. 361/2000 Sb.

Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námítky důvodnými, a žalobu proto zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 4. dubna 2016

Za správnost vyhotovení: Martina Kerberová

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně